

Naar één uitvaarttarief

Steeds meer bisdommen erkennen de woord- en gebedsdienst als de gebruikelijke kerkelijke uitvaart

- Sinds januari algemeen tarief van 250 euro
- Regionale verschillen blijven bestaan

Erik DE SMET

Op almaar meer plaatsen in ons land wordt een niet-eucharistische gebedsdienst de standaardvorm voor een uitvaart. Het gaat dan om een woord- en gebedsdienst zonder communie, al dan niet met een priester, een diaken of een leek als voorganger. De reden is het priestertekort en het feit dat er almaar meer parochies zijn zonder inwonende pastoor. Vroeger kon de Kerk in alle omstandigheden rouwende families, vrienden en burens van een overledene een eucharistie aanbieden. Thans is dat niet overal meer mogelijk.

In het bisdom Antwerpen en op tal van plaatsen in het aartsbisdom Mechelen-Brussel is de uitvaartdienst zonder communie inmiddels de gebruikelijke vorm van uitvaartliturgie. Ook het bisdom Luik volgt die regeling. In het bisdom Brugge werd onlangs beslist om in parochiefederaties met weinig priesters en veel uitvaarten een woord- en gebedsviering aan te bieden als gebruikelijke vorm. Bij een uitdrukkelijke en goed gemotiveerde vraag van een familie zal de pastorale verantwoordelijke er een uitvaartdienst met eucharistie echter niet weigeren.

Degelijk opgeleide leken nemen in betrokken parochies veel van de zorg voor de uitvaartliturgie op zich. Op de plaatsen waar nog zelden een uitvaart met eucharistie plaatsvindt, probeert de parochie ook een band te leggen tussen de uitvaartdienst en de zondagse eucharistie. De parochie nodigt iedere rouwende fa-

Een priester leidt de afscheidsgebeden. Dat is niet overal meer mogelijk. © Reporters

milie uitdrukkelijk uit naar een van de zondagsdiensten voor de gedachtenis van de overledene.

Een begrafenis of crematie kost tussen 5.000 en 7.000 euro. De prijs van de kerkdienst bedraagt slechts een fractie daarvan

Het uitvaartlandschap verandert snel. Sinds januari gelden in alle bisdommen in het Vlaamse landsdeel (min of meer) dezelfde tarieven voor een uitvaart. Dat kwamen de bisschoppen overeen in onderling overleg. Het tarief voor een uitvaart van een of meer

personen bedraagt nu 250 euro. Dat bedrag wordt verrekend in de factuur van de begrafenisondernemer. De familie betaalt dus niet rechtstreeks aan de parochie. Hetzelfde tarief geldt voor een kerkdienst met of zonder lichaam, en ongeacht of het een eucharistieviering of een gebedsdienst betreft.

De prijsverhoging kwam er vooral vanwege de gestegen kosten. De 250 euro wordt verdeeld over de belanghebbenden. De voorganger, ongeacht of het een priester of een leek betreft, krijgt 40 euro, de koster en de organist elk 20 euro. Vijftig euro is bestemd voor de parochie, 20 euro voor de federatie en 50 euro voor het bisdom. De kerkfabriek ten slotte krijgt 50 euro.

De begrafenis van een kind dat de volle leeftijd van zeven niet

heeft bereikt, is en blijft gratis. In het bisdom Brugge blijft er een verschil bestaan inzake het tijdstip van de begrafenis. In de andere bisdommen gelden op dat vlak geen verschillende tarieven meer.

Ingeburgerd is al lang de traditie van een gebedswake in de parochiekerk aan de vooravond van de uitvaart. In het bisdom Hasselt geldt daarvoor een tarief van 75 euro, als er geen kerkelijke uitvaart volgt.

Is dat nu veel? Uitvaartondernemers wijzen erop dat een begrafenis of crematie vandaag tussen de 5.000 en 7.000 euro kost, los van een eventuele grafzerk. De 250 euro voor een kerkelijke dienst is daar slechts een klein deel van. In Nederland is een christelijke uitvaartdienst alvast duurder. Zo vragen de parochies van het bisdom 's-Hertogenbosch 430 euro.

Nieuw boek over Vaticaan

Weetjes, feiten en achtergrondinformatie alfabetisch gebundeld

Nicole LEHOUCQ

Hoe Tom Zwaenepoel op het idee kwam van een naslagwerk over het Vaticaan? „Omdat ik een objectief beeld wilde geven van alles wat met het Vaticaan samenhangt en omdat het pausdom me boeit”, zegt de auteur. „Ik was acht toen Joannes-Paulus II, over wie ik later een boek zou schrijven, paus werd. In 1985 kwam hij naar België en ontving ik van hem persoonlijk de communie.”

Zwaenepoel ontmoette zowel de huidige paus, Benedictus XVI, als Joannes-Paulus II. Zijn informatie haalde hij uit eigen ervaringen in Rome en uit gesprekken, onder meer met de Congregatie voor de Geloofsleer en de Zwitserse garde. Hij raadpleegde eveneens een pak literatuur.

Drie jaar werkte hij aan dit boek, naast zijn beroepsactiviteiten als leerkracht Duits aan de Abdijschool van Zevenkerken en voor de vakgroep Duitse taalkunde aan de Universiteit Gent.

Het resultaat? Een kleine encyclopedie, in een handzaam formaat. U vindt er zowel achtergrondinformatie over de werking en historische van het Vaticaan – de aanslag op Joannes-Paulus II en de Vaticaanse houding tegenover het communisme, bijvoorbeeld – als feiten en weetjes, zoals lievelingsgerechten en hobby's, „die de figuur van de pausen menselijker maken”, zegt Zwaenepoel. „Ik zocht geen sensatie, probeerde een objectief beeld te schetsen, al geef ik ook kritiek. Zo kan de communicatie van het Vaticaan alvast veel beter.”

Tom Zwaenepoel, *Kleine encyclopedie van het Vaticaan. Van apotheek tot Zwitserse garde*, Lannoo, Tielt, 2011, 448 blz., 19,99 euro, ISBN 978 90 209 9548 0.

Spirituele leiders en hun uitstraling

Braambos brengt prestigieuze serie over hedendaagse religieuze leiders en de impact van hun gedachtegoed

Bert CLAERHOUT

Wie graag een diepgaand tv-interview over Kerk, geloof en spiritualiteit wil volgen, kan daarvoor geregeld bij Braambos terecht. „Ongetwijfeld boeiend,” hoor je dan wel eens zeggen, „maar wat zijn we daarmee in het dagelijkse leven?” Als antwoord op die vraag lanceerde Braambos, in samenwerking met de Nederlandse RKK, de serie *Spirituele leiders*. De serie – gemaakt door Sylvester Productions – belicht acht invloedrijke figuren en de impact van hun gedachtegoed in Vlaanderen en Nederland. De eerste aflevering, over de Italiaanse kardinaal Carlo Maria Martini, wordt op zondag 22 mei uitgezonden.

Kardinaal Martini was de afgelopen decennia een van de toonaangevende figuren van het Eu-

Kardinaal Martini ontmoet jongeren. © Centro Ambrosiano

ropese katholicisme. Hij staat bekend als een gematigde progressief die, ondanks zijn trouw aan Rome, kritische standpunten niet schuwt. Als aartsbisschop

van Milaan, van 1979 tot 2002, en als voorzitter van de Europese bisschoppenconferentie haalde hij geregeld het nieuws, onder meer als voorvechter van de in-

terreligieuze dialoog. Kardinaal Martini was ook populair bij de jeugd. Een van zijn initiatieven, het Samuëlproject, helpt jongeren hun roeping op het spoor te komen en levenskeuzes te maken.

Alle domeinen

Een bijeenkomst in de Oude Abdij in Drongen illustreert in die eerste aflevering het enthousiasme over het Samuëlproject. Ook de andere afleveringen leggen uitdrukkelijk de link tussen het gedachtegoed van de inspirerende leider en de beleving ervan in nieuwe initiatieven in de Vlaamse en de Nederlandse Kerk.

De zeven spirituele leiders en thema's die na kardinaal Martini aan bod komen, zijn: Luigino Bruni over de gemeenschapseconomie, Laurence Freeman over

christelijke meditatie, Jean Vanier over onze omgang met mensen met een beperking, Nicky Gumbel over evangelisatie, Marcelo Barros over ecospiritualiteit, Simone Pacot over innerlijke genezing en tot slot Anselm Grün over spiritualiteit en bezielend leidinggeven.

Zowat alle maatschappelijke domeinen die raakvlakken hebben met Kerk en geloof, komen dus aan bod. Dat is een van de sterke punten van de serie, net zoals de internationale uitstraling van de spirituele leiders en de vele boeiende getuigenissen die duidelijk maken wat gelovig-zijn in deze tijd betekent.

Braambos op zondag 22 mei, om 9 uur op VRT één en omstreeks 23 uur op Canvas.